

TEST LEERSTIJLEN

Instructies

Met behulp van deze vragenlijst (naar: *Leerstijlen van Kolb*) kan je achterhalen wat jouw manier van leren is en hoe je omgaat met – en leert van - dagelijkse situaties in je werksituatie.

Hieronder staan 12 vragen met elk 4 antwoordmogelijkheden.

Van deze antwoordmogelijkheden dien je aan te geven in welke volgorde zij voor jou het meest van toepassing zijn. Dit kan je doen door een cijfer, variërend van 1 (minst van toepassing) tot 4 (meest van toepassing) toe te kennen aan de antwoordmogelijkheden.

Dus, als je vindt dat een bepaald antwoord het beste jouw manier van leren beschrijft, dan geef je dit antwoord het cijfer 4. Een antwoord dat het minst jouw manier van leren beschrijft, geef je dan het cijfer 1.

Let op: wil je steeds goed controleren of je geen enkele vraag onbeantwoord laat en elk antwoord – al naar gelang jouw volgorde – respectievelijk 1, 2, 3 of 4 punten geeft? Succes!

Als voorbeeld:

0 Als ik leer   2 ben ik gelukkig   4 ben ik snel   3 ben ik logisch   1 ben ik zorgvuldig

---

TEST OM IN TE VULLEN

0	Als ik leer	ben ik gelukkig	ben ik snel	ben ik logisch	ben ik zorgvuldig
1	Als ik leer:	wil ik op mijn gevoel afgaan	wil ik kijken en luisteren	wil ik nadenken over ideeën	wil ik dingen doen
2	Ik leer het beste wanneer ik:	op mijn intuïtie afga	luister en oplet	vertrouw op logisch nadenken	iets gedaan moet krijgen
3	Wanneer ik bezig ben met leren:	heb ik sterke emoties en reacties	ben ik rustig en gereserveerd	wil ik dingen beredeneren	ben ik verantwoordelijk
4	Ik leer door:	te voelen	te kijken	te denken	te doen
5	Als ik leer:	sta ik open voor nieuwe ervaringen	bekijk ik alle kanten van de zaak	wil ik dingen dieper analyseren	probeer ik dingen uit

6	Wanneer ik leer:	ben ik gevoelig	ben ik beschouwend	denk ik logisch na	ben ik actief
7	Ik leer het beste van:	persoonlijke relaties	observeren	rationele theorieën	uitproberen en oefenen
8	Als ik leer:	voel ik me persoonlijk betrokken	denk ik goed na vóór iets te doen	hou ik van theoretiseren	wil ik resultaten zien
9	Ik leer het beste wanneer ik:	vertrouw op wat ik voel	vertrouw op wat ik zie en hoor	vertrouw op mijn ideeën	ideeën zelf kan uitproberen
10	Wanneer ik leer:	gedraag ik mij zeer open	gedraag ik mij gereserveerd	gedraag ik mij rationeel	voel ik me verantwoordelijk
11	Als ik leer:	ben ik zeer betrokken	hou ik ervan om te observeren	hou ik ervan om te evalueren	wil ik vooral actief bezig zijn
12	Ik leer het beste wanneer ik:	open sta voor nieuwe inzichten	voorzichtig ben	ideeën kan analyseren	praktisch te werk kan gaan

Totaal van de scores per kolom:		kolom 1		kolom 2		kolom 3		kolom 4
---------------------------------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------

TOELICHTING OP DE TEST

De Leercyclus van Kolb

Mensen verschillen nogal in de wijze waarop ze leren. Leren is op te vatten als een proces dat uiteindelijk leidt tot gedragsverandering. In dit proces zijn verschillende fasen te onderscheiden, zoals het verzamelen van informatie, het toetsen van nieuwe inzichten of het nadenken over dingen die je overkomen. Kolb deed onderzoek naar de fasen in het leergedrag van mensen en hij vond daarbij vier leerfasen.

Deze vier leerfasen kunnen worden beschreven in termen van de vaardigheden die bij die fasen horen.

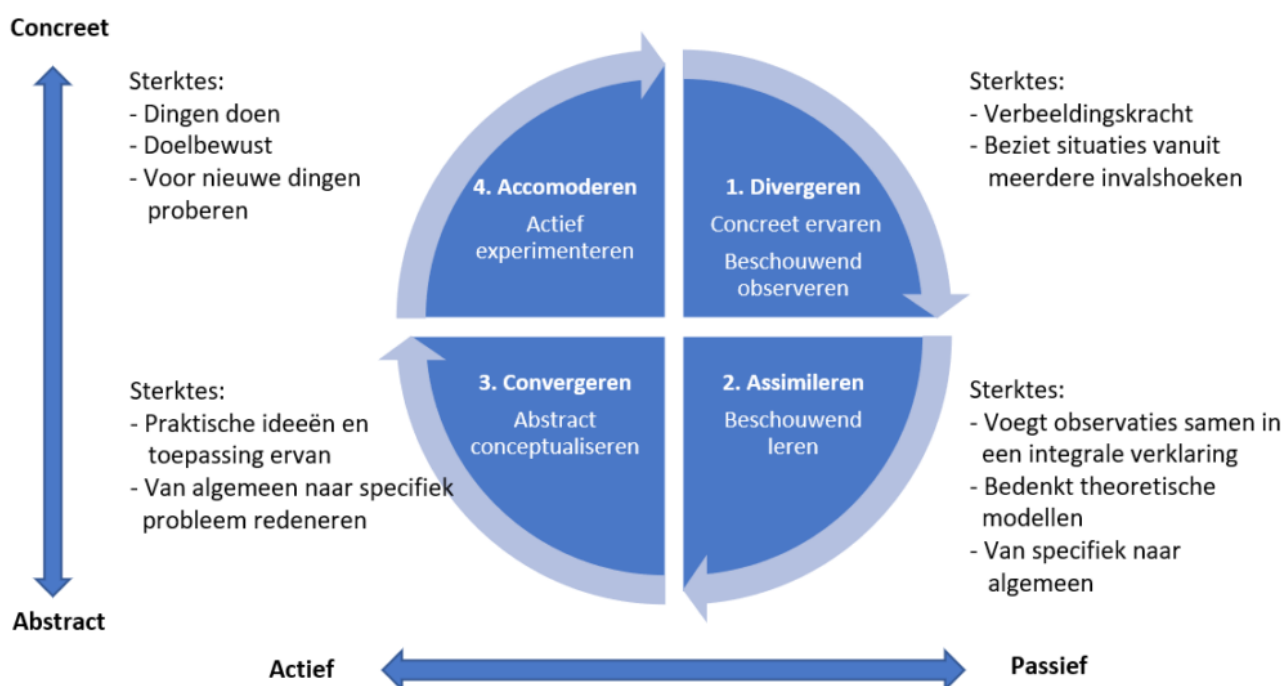
- 1) *Divergeren*: een fase van concreet ervaren ('feeling')
- 2) *Assimileren*: een fase van beschouwend leren ('watching')
- 3) *Convergeren*: een fase van abstract conceptualiseren ('thinking')
- 4) *Accomoderen*: een fase van actief experimenteren ('doing')

Deze vier fasen volgen logisch op elkaar: als je iets meemaakt (ervaring/doen) is het belangrijk daarna je ervaringen te overdenken (assimileren/beschouwend leren/reflectie) en te veralgemeniseren (convergeren/ conceptualiseren). Om vervolgens een betere meer effectieve aanpak te bedenken, waarmee je een overeenkomstige gebeurtenis tegemoet kan treden (accomoderen/experimenteren).

Als je die nieuwe aanpak - dat nieuwe geleerde gedrag - daadwerkelijk gebruikt, doe je weer nieuwe ervaringen op (nieuwe ervaring/doen) waarover je weer kan nadenken (assimileren/beschouwend leren/reflectie), zodat je nieuwe inzichten krijgt (convergeren/abstract conceptualiseren).

De vier fasen herhalen zich volgens Kolb voortdurend in deze volgorde. Dit leermodel valt dan ook te zien als een **cyclisch model**.

Leerstijlen visueel:

Het is niet nodig altijd met een concrete ervaring (bovenaan de cirkel) te beginnen. Als je bijvoorbeeld voor het eerst een of ander apparaat moet bedienen, kun je op diverse manieren proberen uit te vinden hoe het apparaat werkt:

- Je kunt allerlei knoppen indrukken (accomoderen/experimenteren) en kijken wat er gebeurt (ervaring/doen en/of assimileren/beschouwend leren/reflectie).
- Je kunt ook nadenken over wat je weet over soortgelijke apparaten die er qua bediening op lijken (assimileren/beschouwend leren/reflectie) en zo een idee krijgen over de bediening (convergeren/abstract conceptualiseren) dat je toetst in de praktijk (accomoderen/experimenteren).
- Weer een andere mogelijkheid is, dat je iemand vraagt om voor te doen hoe het apparaat bediend moet worden (ervaring/doen), zodat je zelf een beeld over de bediening kan vormen (assimileren/beschouwend leren/reflectie en/of convergeren/abstract conceptualiseren) en je het daarna zelf gaat proberen in de praktijk (accomoderen/experimenteren).

Het is natuurlijk mogelijk de leerfasen in een andere volgorde te doorlopen of een fase over te slaan. Echter, wanneer fasen worden overgeslagen of te snel worden doorlopen - daalt het leerrendement. Dat is te begrijpen: ervaring/doen wint aan waarde als je erover nadenkt (assimileren/beschouwend leren/reflectie en convergeren/abstract conceptualiseren), inzichten worden pas echt bruikbaar als je deze ook uitprobeert (accomoderen/experimenteren) en deze ervaring/doen vervolgens weer toetst (assimileren/beschouwend leren/reflectie), et cetera...

De Leerstijlen

In het voorgaande werd gesteld dat men zich het leerproces kan voorstellen als een cyclisch proces van vier fasen, die idealiter altijd in dezelfde volgorde (maar niet altijd vanuit hetzelfde beginpunt) worden doorlopen. Mensen hebben echter voorkeuren voor bepaalde fasen uit die cyclus: ze beginnen bij voorkeur in één bepaalde fase of besteden er de meeste tijd en aandacht aan.

Een mathematicus bijvoorbeeld zal veel tijd besteden aan conceptualiseren/abstracte begripsvorming, terwijl een operationeel bedrijfsleider zich eerder zal richten op het in de praktijk toetsen van ideeën (ervaren/doen en beschouwend leren/reflectie).

Jouw persoonlijke stijl is vast te stellen met behulp van de test die je net hebt ingevuld. Deze test geeft jou inzicht in de mate waarin jij de voorkeur geeft aan elk van de vier leerstijlen.

Er zijn vier leerstijlen te onderscheiden, die steeds gekoppeld zijn aan de 4 fasen in de leercirkel:

- **De Divergeerder** ; de 'DOENER'; concreet ervaren, met als motto: 'ik ben voor alles in en wil alles ervaren'
- **De Assimilator** ; de 'BEZINNER'; waarnemen en overdenken met als motto: 'ik wil er graag over nadenken om het te begrijpen'
- **De Convergeerder** ; de 'DENKER'; abstracte begripsvorming) met als motto: 'ik wil het concept en de onderlinge relaties doorgronden'
- **De Accomodator** ; de 'BESLISSER'; actief toepassen en experimenteren met als motto: 'ik wil het uitproberen en toepassen in de praktijk'

Doeners leren het beste van

- directe ervaring, dingen doen (samen met anderen)
- nieuwe ervaringen opdoen door gevoel en intuïtie te volgen
- het oplossen van problemen
- in het diepe gegooid worden met een uitdagende taak.

Bezimmers leren het beste van

- activiteiten waar ze de tijd voor krijgen
- (achteraf) na te denken over acties
- eerst na te denken en dan pas te doen
- beslissingen nemen zonder limieten en tijdsduur.

Denkers leren het beste van

- gestructureerde situaties met duidelijke doelstellingen
- verbanden leggen met kennis en expertise die ze al hebben
- situaties waarbij ze intellectueel uitgedaagd worden
- vragen stellen om methodologie, logica etc. te achterhalen
- theoretische concepten, modellen en systemen.

Beslissers leren het beste van

- activiteiten met een duidelijk verband is tussen leren en werken
- praktische zaken
- technieken met duidelijke praktische voorbeelden
- zaken uitproberen en oefenen onder begeleiding van een expert.

Kolb ontdekte dat mensen geneigd zijn vooral die leerfase te ontwikkelen waar ze toch al 'sterk in zijn'. Hij pleitte er daarom voor, dat mensen ook aandacht zouden besteden aan die leerervaringen waarin ze minder goed zijn. De leercyclus – een daarmee de ontwikkeling van het lerend vermogen - kan dan meer volledig en evenwichtig doorlopen worden, waarbij elke fase de aandacht krijgt die deze verdient. In een team/groep zorgt de diversiteit van bijdragen van de verschillende groepsleden er meestal voor dat dit het geval is.

In opleidingen ligt het accent vaak vooral op overdenking en theorievorming (de assimilerende leerstijl). Je leert hoe dingen samenhangen en hoe je ze in een theoretisch kader kunt beschouwen. Aan de andere fasen van de leercyclus, experimenteren en ervaren (accomoderende leerstijl) wordt meestal minder aandacht besteed. Door het jarenlang moeten werken volgens één bepaalde leerstijl, verandert de eigen leerstijl gaandeweg in deze dominant aangeboorde leerstijl. Daarom hebben veel studenten als gevolg van hun ervaringen op school en universiteit een overdenkende en theoretiserende leerstijl.

'All round-leerders' zijn mensen die alle vier de leerstijlen beheersen. Het leren beheersen van al deze leerstijlen is wat men vaak noemt als het 'leren te leren'.

Scores en interpretatie van de test: je eigen leerstijl

De vier kolommen waarvan je zojuist de totaalscores hebt uitgerekend, zijn zoals gezegd gerelateerd aan de vier fasen van de leercyclus:

Divergeren / concreet ervaren, de Doener (D)

Assimileren / beschouwend leren, de Bezinner (As)

Convergeren / abstract conceptualiseren, de Denker (C), en

Accomoderen / actief experimenteren, de Beslissers (Ac).

Noteer je totaalscores hieronder.

Kolom 1: Divergeren/Doener (D): _____

Kolom 2: Assimileren/Bezinner (As): _____

Kolom 3: Convergeren/Denker (C): _____

Kolom 4: Accomoderen/Beslissers (Ac): _____

Je scores hierboven geven een indicatie van de mate waarin de 4 leerstijlen bij jou zijn ontwikkeld. De kolom met de hoogste score is je dominant ontwikkelde leerstijl of voorkeursleerstijl. Het is de leerstijl die je bij voorkeur hanteert en typeert daarmee tevens de leeromgeving en leermiddelen die jij het liefste gebruikt om te leren.

Breng nu je scores D, As, C en Ac op de juiste wijze over naar onderstaande formules op de volgende pagina:

$$\frac{\quad}{\text{C (kolom 3)}} \text{ minus } \frac{\quad}{\text{D (kolom 1)}} = \frac{\quad}{\text{Op de as [C - D]}}$$

$$\frac{\quad}{\text{Ac (kolom 4)}} \text{ minus } \frac{\quad}{\text{As (kolom 2)}} = \frac{\quad}{\text{Op de as [Ac - As]}}$$

Een positieve score op de AB-CE schaal geeft aan dat uw leerstijl meer abstract en theoretisch gericht is.

Een negatieve score op de AB-CE schaal geeft een meer concrete en praktisch gerichte leerstijl aan.

Op dezelfde wijze betekent een positieve of negatieve score op de AE-WO schaal dat uw leerstijl vooral actief dan wel vooral passief is.